

בע"ח (חיפה) 34206-02-14 - ד.ל. נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת חיפה

בע"ח (חיפה) 34206-02-14 - ד.ל. נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת חיפה שלום חיפה
בע"ח (חיפה) 34206-02-14
ד.ל.

נגד

משטרת ישראל תביעות- שלוחת חיפה

בית משפט השלום בחיפה

[23.02.2014]

כב' השופטת אילת דגן

החלטה

1. לפני עתירת המבקש/הנאשם לפי סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"); העומד לדין באשמת תקיפה חבלנית של בת זוג, הפרת הוראה חוקית והיזק לרכוש בזדון, לאפשר לו לעיין ברשימת תלונות שהוגשו ע"י המתלוננת נגד בני משפחתה ובני זוג קודמים; ברשימת תלונות שהוגשו ע"י בני משפחתה של המתלוננת נגדה וחומר חקירה שקשור לנ"ל; ובכל חומר קשור לצו הרחקה שהומצא נגד המתלוננת ע"י אמה.

בבקשה המקורית התבקש גם תדפיס הרשעות קודמות, ברם זה הומצא למבקש לפני הדיון בבית המשפט.

2. המבקש טוען כי מידע זה הוא חלק מחומר חקירה, כמשמעו בסעיף 74(א) לחסד"פ. לטענתו, מדובר בחומר רלבנטי שיש בכוחו להאיר את נסיבות המקרה ולתרום לבירור האשמה המיוחסת לו. לטענתו, כל אלו יסייעו לו, לתקוף את מהימנותה של המתלוננת.

3. לגופו של תיק, מכחיש המבקש כי תקף את המתלוננת ואף טוען כי האחרונה מעדה במדרגות מאחר והייתה שיכורה. עוד הוא טוען, כי המתלוננת מכורה לטיפה המרה ונוהגת לשתות לשוכרה, ולהתנהג בצורה אלימה כלפי הסובבים אותה. כך לטענתו נאלצה משפחתה בעבר להוציא צו הרחקה נגדה בשל אותה התנהגות. עוד הוא טוען, כי המתלוננת העלילה בעבר האשמות של אלימות על אביה החורג ועל בני זוג קודמים, שהתבררו בסופו של יום כשקריות. לטעמו של המבקש, יש בראיות אלה כדי להפריך את המהימנות של המתלוננת, להצביע על דפוס חוזר של תלונות שווא נגד הסובבים אותה, כאשר יש חשד להתנהלות בעייתית מצידה, ולהביא לזיכויו.

ראיות אלה אינן ניתנות להשגה, אלא באמצעות צו בית המשפט, ומכאן עתירתו.

עוד מוסיף המבקש כי הואיל ומדובר על שלושה ארבעה תיקים, לא תהיה בכך משום הכבדה על המשיבה והפגיעה בפרטיותה אינה במדרג גבוה. כל אלה מטים את הכף, לטעמו, להיעתרות לבקשה.

4. המשיבה מתנגדת לבקשה. היא מפנה להלכה שנקבעה בבש"פ 5881/06 בניזרי נ' מדינת ישראל הקובעת את כללי האיזון בין זכותו של הנאשם לקבל חומר חקירה רלבנטי להגנתו, לבין זכותו של עד/מתלונן לפרטיות. לענין תיקי מב"ד ותיקים סגורים, מתנגדת המשיבה למתן מידע כלשהו. לטענתה, תיקים שלא הסתיימו בהרשעה, אין ללמוד מהם לגבי מהימנות עדים, ומסירת רישומים כלשהם עלולה להביא לקשיים שונים. הרחבת היריעה מנוגדת לפסיקה, ויש בכך פגיעה בלתי מידתית בפרטיותם של אותם עדים. לטעמה, עובדה שתיקים כאלה או אחרים נסגרו, בין מחוסר ראיות או בין מסיבה אחרת, אין בהם כדי ללמד על כך שמלכתחילה מדובר בתלונות שווא.
- המשיבה מפנה לסעיף 11 לחוק המרשם הפלילי, לפיו מידע על תיקים סגורים לא יימסר לגופים, אלא אלו המנויים בתוספת השלישית, כאשר סנגוריה ובית המשפט אינם מנויים על גופים אלו. לענין החומר המבוקש בצו הגנה, שהוצא נגד המתלוננת ע"י אמה, המבקש לא הסביר מדוע חומר זה רלבנטי להגנתו, ומה עניינו של סכסוך בין המתלוננת לבין אמה כדי להשפיע על ההליך כאן. לטענתה, מדובר במסע דיג שנועד כולו להכפיש את המתלוננת ואל לבית המשפט ליתן יד לכך.
5. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, מצאתי לדחות את הבקשה במלואה.
6. הסוגיה שבפני מעלה את הדילמה של איזון בין הזכות לפרטיות של המתלוננת, שהיא זכות יסוד המעוגנת בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו לפיה: "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו" לבין הזכות למשפט הוגן של הנאשם במשפט פלילי, שגם היא זכות יסוד.
7. הפסיקה ברובה מכירה בכך ש"חומר חקירה" כמשמעו בסעיף 74 לחסד"פ, עשוי לכלול גם חומר שאינו מצוי באופן פיזי בידי התביעה במסגרת אותו תיק, אלא שיש לה שליטה עליו, היינו יכולת לקבלו, ובכללו גיליון רישום פלילי של מי מהעדים, וראה לדוגמא ע"פ 1152/91 סיקסיק נ' מדינת ישראל פ"ד מו(5), 8.
8. בסעיף 3 לחוק המרשם הפלילי ותקנות השבים, תשמ"א - 1981 (להלן: "חוק המרשם הפלילי") נקבע כי: "המרשם יהיה חסוי ולא יימסר ממנו מידע, אלא לפי חוק זה". החוק, לרבות התוספת הראשונה, קובע רשימה גופים הזכאים לעיין במרשם לצורך מילוי תפקידם, בהם בתי המשפט. סעיף י' לתוספת הראשונה קובע כי מסירת מידע תהיה לפי דרישת בית המשפט באחת מאלו:
- (1) הגילוי הוא מהותי לנושא הדיון.
- (2) הגילוי נדרש לבירור מהימנותו של עד ובעל דין ביקש את הגילוי.
9. בתי המשפט נדרשו לסוגיה פעמים רבות בווריאציות ודקויות שונות.

בתמצית, בבש"פ 4481/00 יחזקאלי נ' מדינת ישראל פ"ד נד(5), 245 נדונה התנגשות הזכויות. בית המשפט העליון בהחלטתו (כב' הש' דורנר) קבע כי זכות היסוד למשפט הוגן ומיצוי ההגנה, עולה במשקלה הסגולי על הזכות לפרטיות של העד, ולכן באיזון הדברים, יש להעדיף ולאפשר חשיפת המרשם הפלילי בפני הנאשמים.

בבש"פ 5881/06 בניזרי נ' מדינת ישראל (ניתן ב-7.2.07), נדונה אותה סוגיה בפני הרכב של שלושה שופטי בית המשפט העליון. הדיון שם התמקד בשאלת העיון בתיקים בהם הייתה הרשעה (להבדיל ממידע אודות תיקים תלויים ועומדים ותיקים סגורים, לרבות תיקים בהם עוכבו הליכים). בהחלטת בית המשפט מפי כב' הש' ד.ברלינר (אליה הצטרפו כב' הש' א.לוי ו-ס.ג'ובראן), נקבע כי בית המשפט לא רשאי להתפרק מסמכויותיו ולהורות על העברת המידע, תוך העדפה אוטומטית של זכות הנאשם להגנה, ולכן שומה עליו להפעיל סמכותו לפקח על מסירת המידע ולברר, תוך בחינת הגיליונות הקונקרטיים, את מידת הרלבנטיות ותועלת פוטנציאלית להגנת הנאשם. נוסחת האיזון פועלת באופן שככל שברור יותר כי יש תועלת להגנת הנאשם וזכות העיון נחוצה לעשיית צדק במשפט התלוי בפניו, כך יטה בית המשפט להיעתר לבקשה, ולהיפך, ככל שהרלבנטיות רחוקה יותר וככל שהזיקה בין החומר לפוטנציאל ההגנה נחלשת, כך יש ליתן משקל יתר לזכות הפרטיות של העדים המתלוננים.

במסגרת זו יש לבדוק אם הגילוי הוא מהותי ולא נוגע רק לשוליים או ל"פרפריה" של האישום, ובסופו של איזון: "מקום שהנזק לעד מחשיפת המידע הוא מינימאלי או שאינו קיים, או לחילופין הנזק קיים אלא שיש חשיבות של ממש בחשיפת העבר להגנתו של הנאשם, מן הראוי לאפשר העיון". בקביעה זו מאמץ המשפט בעניין בניזרי, את הקביעה בבג"צ 9264/04 מדינת ישראל נ' בית משפט השלום בירושלים (ניתן ב-6.6.06).

בבש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל פ"ד נד(1), 376, 383 נקבע כי ככל שהחומר מרוחק מן האישום המתברר בפני בית המשפט, כך קטנה הרלבנטיות שלו.

בבש"פ 3099/09 אברהמי נ' מדינת ישראל (ניתן ב-23.2.02) התבקש עיון בתיקי החקירה עצמם. בהחלטתו שם קבע בית המשפט העליון (כב' הש' מלצר) את עיקרון האיזון לפיו: "אין להסתפק באפשרויות הגנה ערטילאיות שאינן נראות לעין, ואין ליתן יד ל'מסע דיג' שאין רואים את תכליתו המעשית. יש צורך ביסוד של ממש להשערה כי החומר ישפיע על בירור האישום נגדו. יתרה מכך, ככל שהזיקה בין החומר הנדון לבין השאלות שבמחלוקת במשפט רחוקה יותר, והזיקה בין החומר לפוטנציאל ההגנה של הנאשם קטנה יותר, כך גובר המשקל הניתן לשיקולים אחרים, כגון הפגיעה שעלולה להיגרם לעדים, בהם לקורבנות ולצדדים שלישיים".

ביחס למסירת חומר שמטרתו לערער מהימנות, מפנה בית המשפט גם לדיני הראיות שעניינם 'כלל סופיות התשובות בעניינים צדדיים'. במסגרת זו ניתן אמנם לשאול עד אודות ארוע בעבר שיש לו השלכה למהימנותו במקרה הנדון, ברם תשובותיו הינן סופיות ולא ניתן לסתורן על ידי ראיות אחרות ומכאן עולה כי ממילא לא יתאפשר ניהול "משפט בתוך משפט" וממילא התועלת הפוטנציאלית שעלולה לצמוח להגנה, מצומצמת.

10. אשר לתיקים שנסגרו - בבג"צ 233/85 אל הוזייל נ' מדינת ישראל פ"ד לט(4), 124 נקבע כי אין להתיר גילוי מידע על תיקים שנסגרו, שכן אין בהם ממילא ממצא פוזיטיבי כלשהו והפוטנציאל הראייתי בהם הוא אפסי, וזאת לעומת הפגיעה האמיתית בפרטיות העד.

11. ומשם לכאן וליישום בענייננו, המבקש עצור עד תום ההליכים היינו קיימות נגדו ראיות לכאורה ועילת מעצר. עיינתי בגיליונות המרשם הפלילי של המתלוננת ממנו עולה כי אין לחובתה הרשעות קודמות. אין גם תיקי מב"ד ויש שני תיקים סגורים.
- אשר לתיקים הסגורים - אלה סגורים מחמת חוסר ראיות וחוסר עניין לציבור, כך שנראה שאין בהם פוטנציאל ראיתי כלשהו ולכן גם מכוח הלכת אל הוזייל וגם מכוח הכלל של סופיות התשובות בעניינים צדדיים, נראה כי לא טמונה בהם תועלת פוטנציאלית בהגנת הנאשם כאן, ומטעם זה אין לגלותם.
12. בפלט התלונות שהוגשו ע"י המתלוננת נגד אחרים נמצאה תלונה משנת 2005 והנאשם (בן זוג) הורשע (בניגוד לטענת המבקש הטוען כי תלונתה נמצאה שקרית). ישנה תלונה נוספת משנת 2005 שאינה נוגעת לבן זוג, היא נסגרה מחמת חוסר ראיות ואינה רלבנטית להגנת המבקש בכל דרך. ישנה תלונה משנת 2011 על תקיפת בן זוג שתקף אותה ותיק זה הועבר לתביעות. מדובר אפוא על שני מקרים הנוגעים לבני זוג שאחד מהם הורשע והשני הועבר לתביעות אינם מלמדים על היות המתלוננת מתלוננת סדרתית אלא לכל היותר על היותה קרבן, לכאורה, לבני זוג מכים. תלונות אלו אינן רלבנטיות ולא יכולות לסייע למבקש בהגנתו, ויש להעדיף באיזון האינטרסים את זכותה של המתלוננת לפרטיות על פני נסיון ל"מסע דיג" של המבקש.
13. אשר לצו הרחקה שנטען שהוצא ע"י אמה של המתלוננת נגדה, ככל שיש ממש בטענה בדבר קיומו של צו כזה, הרי שככל הנראה הוא לא הבשיל לענין פלילי שכן כאמור אין כנגד המתלוננת תיקי מב"ד או הרשעות ולכן מידע כזה אף אינו בנמצא, למיטב הבנתי. ככל שיש סכסוך משפחתי (בתחום האזרחי) בינה לבין אמה או שאר משפחתה, המבקש לא הניח דעתי ביחס לרלבנטיות מידע זה ו/או לכך שמידע זה הוא בגדר חומר חקירה שיש למסרו למבקש או כי ענינו בחשיפת מידע רחוק זה שיהיה בו לסייע לו לפגוע במהימנות המתלוננת, גובר על זכותה לפרטיות.
14. אשר על כן, אני דוחה את הבקשה. המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.
- המשיבה תוכל לקבל את תיק החקירה והמעטפה הסגורה שנמסרה לעיוני בלבד, בלשכתי, באמצעות העוזרת המשפטית.
- ניתנה היום, כ"ג אדר תשע"ד, 23 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.